N^ro 80

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 5 Pazdziernika V. S. ROKU 1810.

S. PETERZBURG V. S. 24 wrzesnia. Od J. J. Mości naymiłościwiey mianowani kawalerami orderow: S. Włodzimierza 2go stopnia, GM. Ertel za gorliwą służbę, GM. Rezwoy i GM. Bachmetiew za popisanie się pod twierdzą Szumlą; 3go stopnia GGMM. Xżę Chowański i Merszczeniew za znakomite stawienie się pod Warną, Graf Manteufel i Xżę Wiazemski za popisanie się w bitwie pod Szumlą, komendant Fanagoryyskiego grenadyer: p. Gelfreych za piękny odpor wycieczki z Szumli, Szef Narwskiego m. p. Graf Woroń. cow za popisanie się przy zaięciu Systowy, artyleryi GM. Ansio za dzielność okazaną pod Warną, i Pułkownik 16go strzeleckiego p. Kurnatowski za popisanie się na wyprawie przeciwko Zakubańcom: S. Anny 1 klassy Generał Adiutant Graf S. Priest za popisanie się przy zaięciu twierdzy Systowy. Znaki drogiemi kamieniami ozdobione otrzymali, S. Alexandra Newskiego, GL. Uwarow, S. Anny 1 klassy GGMM. Sabaniew, Bułatow, Szef Czuhuiewskiego Ułańskiego p. Lisaniewicz i GA. Trubecki — Szef Starodubowskiego dr. p. GL. Woynow naznacza się naczelnikiem 12tey dywizyi, Szef Newskiego m. p. GM. Sazonow naczelnikiem 14stey dywizyi.

Tuteysza gazeta, Pocztą Siewierną zwana, zawiera pod artykułem z Lipska pod dniem 10 września następuiący artykuł „ Korespondenci Węgierscy i Wiedeńscy nieprzestaią napełniać gazet sprzecznemi wiadomościami, Teraz oni sami zbiiaią wielorakie wieści od siebie rozsiane o czynnościach woiennych w Turcyi. Widzą że skutki bynaymniey nieodpowiadaią ich przepowiedzeniu i domysłom. Dla czegoż oni wymyslaią takie baśnie? zgadnąć nie trudno. Widoki chciwych lichwiarzy zradzaią i odmieniaią bitwy, porażaią na przemiany iedną i drugą potęgę, podług potrzeby wysokiego i niskiego kursu pieniędzy. Polityka brukowa i kawiarniana!!!— " Taż gazeta pod artykułem z Wiednia dnia 8 września położyła te wiadomości „ Rozgłoszona wieść, iakoby Belgrad, na żądanie Serbow, miał bydź zaięty przez woyska Austryackie okazał się bez żadnego gruntu pewności. O wyiezdzie Sułtana do woyska, niema ieszcze pewnych wiadomości. Do liczby fałszywych pogłosek, przez gazetę Prezburską rozsiewanych należy i ta, iakoby wstrzymane zaprowadzenie rządu Rossyyskiego w Multanach i Wołoszczyznie.

Gazeta Spectator, pod artykułem z Panczowy, pod dniem, 6 września donosi że główny oboz Serbow za Morawą podobno pod dozorem Inżynierow Rossyyskich iuż skończony i należycie żywnością opatrzony. Podług powieści podróżnych iest to tróygran składaiący się z 7 okopow powiązanych przekopami, któremi łatwo i bezpiecznie woyska przechodzić i komunikować się mogą. Gdyby iedna z tych 7 redut miała bydź przełamaną i zdobytą, woyska z pobliższych redut łatwo mogą pod zasłoną okopow palisadowanych bez przeszkody przyspieszyć z odsieczą. Deligrad składa główną część szańcow tego obozu. Zważywszy nakoniec położenie całéy okolicy, łatwo wnieść można że Turcy niebędą mieli ochoty uderzyć na Serbow. Oprócz naiazdu na Serbią od Albanii i Bośnii nic więcey Turcy przedsiewziąć niemogą przeciwko Serwianom. Na granicach Albanii zgromadza się korpus Arnautow. Przeciwko tym pociągnęło kilka tysięcy Serbow.

ALEXANDER I. z Bożey łaski Imperator i samowładzca wszech Rossyi i. t. d. W Manifescie 27 maia tego roku postanowiono „ Dla złożenia kapitału na zgaszenie długow odłączyć z Monarszych maiątkow pewną część i z tey w ciągu lat 5ciu pewną illość wyprzedawać corocznie" A zatym przeyrzawszy przełożone Nam rapporta o dobrach skarbowych, i rozważywszy opinią Rady Monarszey, osądziliśmy za rzecz przyzwoitą zrobić następne rozporządzenie.

(1 Dobra na przedaż przeznaczone składaią się z artykułow czynszowych, z lasow skarbowych, z maiątkow teraz w arędzie lub innych czasowym dzierżeniu zostaiących. (2 Ziemia skarbowa, w guberniach południowych i wielkiey Rossyi, przenaymuiąca się prywatnym ludziom, składa część nayważnieyszą czynszowych artykułow. Ze 38 gubernii, w których są rozłożone ziemie takowe, tymczasowie przeznacza się na przedaż trzy miliony dziesięcin w 26 guberniach. (3 Do tey liczby ziem czynszowych przyłączaią się na przedaż ziemie próżne w 11 guberniach po odzieleniu wieśniakow zostaiące się. (4 Oprócz teraz wyrażonych ziem czynszowych i próżnych naznaczaią się na przedaż skarbowe młyny, rybołowstwa i inne wygody w 47 guberniach leżące. (5 Z całey obszerności Monarszych lasow naznaczaią się na przedaż dwa szczegulne gatunki: to iest, lasy rozłożone w guberniach Wielkiey Rossyi, i lassy w 8 zachodnich guberniach zostaiące się po rozdzieleniu potrzebney illości dla wieśniakow i dzierżawcow starostw. (6 Z lasow wiezdnych naznacza się na przedaż w różnych guberniach 900000 dziesięcin. (7 Z lasow, w 8 guberniach zachodnich, zostaiących, po oddzieleniu dla włości skarbowych, przeznacza się podług przybliżoney rachuby półtora miliona dziesięcin. (8 Dlawy-

gody kupuiących, ziemie i lasy będą podzielone na umiarkowane części naywięcey po 100 dziesięcin w każdey. (9 Z dóbr dzierżawnych starościńskich i innych, w 8 zachodnich i 3 wschodnio południowych guberniach leżących, przeznacza się na przedaż 350,000 dusz.

(10 Co rok, dwuma miesiącami przed otwarciem przedaży, będzie ogłaszano przez publiczne gazety, iakie maiątki i w których guberniach, z opisaniem wszystkich szczegułow, maią bydź przedawane. (11 Pierwsza przedaż zacznie się w lutym roku następuiącego 1811. (12 Dla uskutecznienia tey przedaży maią bydź ustanowione w guberniach udzielne kommissie pod prezydencyą Gubernatora cywilnego z Vice-Gubernatora, Konsyliarza izby skarbowey Oberlesniczego, Prokurora guberskiego i z zarządzaiącego udzielną kantorą, gdzie ta znayduie się. (13 Przedaż następuie w tych kommisiach z publicznego targu w przytomności Generał-Gubernatorow i woiennych Gubernatorow, ieżeli ci nayduią się, w którey gubernii. Szczegulny porządek takowych targow będzie ogłoszony przy otwarciu tey samey przedaży. (14 Po zakończeniu i zawarciu targow w guberniach, przedstawuią się one przez ministra finansow na ostateczne zatwierdzenie. (15 Zatwierdzenie to niemoże późniey nastąpić iak w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu targow. (16 Na zasadzie 6 i 7 punktu manifestu 27 maia tego roku wszystkie stany wolne przypuszczaią się do targu bez ewikcyi. (17 Po ostatecznem zatwierdzeniu targow, będą uzupełnione prawa wieczyste porządkiem w prawach przepisanym z wzięciem poszlin ustanowionych od nabywaiących. (18 Opłata za maiatki skarbowe tym sposobem nabyte, następuie w terminie assygnacyami i obligacyami podług manifestu 1810 maia 27. (19 Opłata za ziemie i lasy rozkłada się na trzy lata a za maiątki dzierżawne na 5 lat w równych częściach. Z tych pierwsza wnosi się przy przyznaniu prawa wieczystego a następuiące po upłynieniu każdego roku wraz z opłatą prowizyi od należnego kapitału po 5 od 100. Do ostateczney opłaty całego kapitału maiątek stargowany rozumie się w zakładzie skarbowym. Dla oswobodzenia maiątku z tego zakładu wolno kupuiącemu wnieść należną summę przed terminem. (20 Nabywca iednego albo wielu maiątkow, może one w całości albo częściami przedawać komu chcąc przed wywolnieniem ze skarbowego zakładu, iednak obowiązek opłaty na nim leżącey zostaie w całey swoiey mocy. (21 Dla większey wygody nabywcow, przedaiące się z publicznego targu ziemie i lasy, podług tego postanowienia, po ostateczney wypłacie sum należnych za kupno, będą przyymowane w ewikcyi przy wszystkich targach na podrady i dostarczenia; ziemie w połowie tey ceny za którą ze skarbu przedane, a lasy w połowie srzedniey ceny, iaka wypadnie na dziesięcinę w stosunku do ziem bez lasu w tey gubernii przedanych.

(22 We wszystkich guberniach, gdzie przedaż ziem naznacza się, po odebraniu tego rozporządzenia maią bydź otworzone kommissye z członkow w punkcie 12stym wyrażonych. (23 Pierwszą powinnością tych kommissyi będzie ułożyć wierne opisanie maiątkow na przedaż przeznaczonych, podług szczegulnych prawideł, od ministra finansow im przysłać się maiących. (24 Takowe opisanie powinno bydź skończone i tu przysłane w ciągu 2 miesięcy od czasu doyścia ninieyszego rozrządzenia. (25 Taż kommissia starać się ma rozdzielić ziemie, na przedaż naznaczone, na części nie większe od 100 dziesięcin ze wszelkim porównaniem wygod mieyscowych. W uskutecznieniu tego podziału wszystkie mieysca i osoby obowiązane okazywać kommissiom prędką pomoc i przyczynienie się. (26 Takiż podział na rezy ma bydź uczyniony w lasach wiezdnych na przedaż przeznaczonych podług planow, które z lesnego departamentu będą przysłane. (27 Taż kommissia obowiązana oddzielić potrzebną illość lasow dla starościńskich i drugich skarbowych maiątkow. (28 Minister finansow przyszle kommissiom prawidła, podług których te podziały z wygodą nastąpić mogą, i przytym ustanowi porządek stopniowey ich czynności, tak ażeby maiątki na predaż naznaczone wcześnie były opisane i podzielone na części.

29 Wszystkie prywatne prawa opieraiące się na maiątkach na przedaż przeznaczonych maią bydź nadgrodzone ze wszelką sprawiedliwością podług punktu 10 manifestu 1810 maia 27. (30 Azatym wszyscy maiący takowe prawa na oznaczonych maiątkach, będą odbierać odpowiedni tym prawom dochod coroczny, składaiący się z 5ciu procentow od tego kapitału iaki wezmie się za maiątek przedany. 31 Dochod ten, aż do ustania prawa, co rok będzie płacony srebrem albo assygnacyami podług kursu, iaki będzie w terminie wypłaty. 32 Na tey zasadzie będą nadgrodzeni i ci dzierżawcy, którzy wzieli arędę a ieszcze nie obięli possessyą. Uspokoienie ich zacznie się od tego czasu w którym prawa ich wezmą swoy skutek. 33 Dzierżawcy maiątkow, którzy zapłaciwszy kapitały obięli possessyą, otrzymaią powrót tychże kapitałow z potrąceniem stosownem do licz y lat za upłynioną dzierżawę. Przy tym zostawuiesie się im wolność, ieżeli zechcą, odbierania corocznego dochodu zamiast kapitału podług ogólnych prawideł. 34 Ci, którzy zapłaciwszy kapitały nie weszli ieszcze w dzierżenie maiątkow odbiorą swoie summy z procentami od czasu ich wniesienia. 35 We wszystkich przypadkach teraznieyszi dzierżawcy, dopóki maiątki niebędą przedane, zostaią na pissessyi nienaruszoney podług pierwszego układu. Dan w S. Peterzburgu 1810 wrzesuia 10. Na autentyku podpisano własną ręką tak „ ALEXANDER " Zaświadczył prezydent Monarszey Rady Kanclerz Rumiańcow.

PARYZ d. 21 września. (z Paryz Franc Monit:) Z powodu stanu Imperatorowey, maią bydź nakazane pnbliczne modły po wszystkich kościołach państwa o szczęśliwe rozwiązanie— Xże Pontecorvo następca tronu szwedzkiego iutro wyiedzie do Szwecyi — Dwor wyiedzie do Grosbois do Xcia Neufchatel i Wagram— Imperator trzymał do chrztu syna tego wodza— Głoszą że król hollenderski przyiedzie do Fran-

cyi i mieszkać będzie w dobrach Imperatorowey matki. Pisma nasze, pod artykułem z Londynu, czyniąc uwagi o przyłączeniu Hollandyi, powiedziały co do Ludwika Napoleona, że Imperator nigdy niemyślił o odięciu korony bratu swoiemu, chciał tylko mieć pewny wpływ na kray ze swoiego położenia nayważnięyszy. Napoleon dał dowody swoiego przywiązania do familii. Matka, bracia, siostry, krewni i powinowaci, wszyscy doswiadczyli, w stopniu wysokim, iego względow: wszystkich wyniosł do wysokich godności. Wszystko gotow ofiarować swoiey familii, oprócz politycznych planow. Niezdolność Ludwika uzupełnienia widokow Napoleona co do Hollandyi zrodziła wypadek dawno przewidziany.

Minister spraw zagranicznych ofiaruiąc umiarkowane propozycye posłowi sta now ziednoczonych G. Armstrong ożywił nadzieię handlu z Ameryką. Lecz stosunki te zależą od gabinetu ang i przeto widok przyszły zasmuca. Wyrokiem Imperatora cofnione są wszystkie pozwolenia wydane do wywozu zboża; wszystkie będą odebrane od tych, którzy tylko one otrzymali. Rozumieią że systemmat pozwoleń rozciągniony będzie do okrętow oboiętnych, które teraz znayduią się w portach neutralnych. Opłata naznaczona po 50 procentów od towarów osadowych w Hollandyi nayduiących się wynosi iuż podług ocenki samych kupcow i podług ich własnego obiawienia 80. milionow, nie licząc skonfiskowanych towarow z fabryk Ang: Niewyrachowana ztąd strata dla W. Brytanii! Dla zniszczenia iey składów na wyspie Helgoland ma bydź przedsięwzięta wyprawa; przeto na uyściu Elby i Wezer zgromadzaią kanonierskie łodzie. Na skutek wyrokow Napoleona Hollandya podzielona będzie na 9. departamentów. Nowy ten podział geograficzny iest następny. Departamenta, Zuyderże Uyście Moszy, wyiście Skaldy, uyście Renu, Oberssel, uyście Yssel, Freslard, zachodni i wschodni Ems. Tych departamentów stolice Amszterdam, Haga, Middelburg, Herzogenbusch, Arnheim, Zwolle, Leeuwarden, Greningen, Aurich. Kancelarya Królewska, Drukarnia i rozmaite inne biura, które za przeszłych rządów w Holandyi były, teraz są zniesione. Mówią że od 1 Stycznia uformowane będzie wielkorządztwo w departamentach holl: iuż do tey godności mianuią iednego z xiążąt familii Jmperatorskiey.

LONDYN d. 15 września. (z Franc, Ham) W portach fr: z wielkim pospiechem pracuią nad wystawieniem potęgi morskiey. Mianowicie w Antwerpii roboty idą z niesłychanym natężeniem. Do tego portu sprowadzaią francuzi z Hiszpanii wielką liczbę rzemieslników i innych ludzi morskich. Niesprawdziła się wieść iż flotyla Bulońska wyszła z portu na morze. Sławiona ta eskadra leży rozbroiona na brzegu fr: pod zasłoną bateryi. Porty hol; są strasznieysze: w nich Napoleon budować i uzbraiać kazał wielkie eskadry. Przyłączył ten kray do Francyi dla uskuteczniania swoich zamiarow przeciwko Brytanii W.

Podług wiadomości z Portugallii, główne woysko ang: znayduie się w Celerico. Zywność iest trudna i żadney mieć nie mogłoby, ieżeliby Kommissoriat nie dokładał wszelkiego usiłowania w dostawieniu. M. Massena ściąga do iednego mieysca rozsypane korpusy, chcąc podobno wydać walną bitwę przed następną słotą, która długo panuiąc przerwie wszelkie czynności. Lord Wellington wzaiemnie czyni wielorakie przygotowania dla odwrócenia burzy. W teraznieyszém stanowisku iazda nieprzyiacielska działać nie może. Bagnet zaś nie iest straszny, równie anglik iak francuz tym orężem dokazywać potrafi: Przednia straż portugalczyków pilnie odprawuie czaty. Od dni 53 officerowie i żołnierze regimentow 14go i 15stego nie rozbierali się. Dragonia i huzarowie zawsze są gotowi siadać na konie. Lubo woysko zupełnie zdrowe, lecz zdarza się, iż wielu słabieie i umiera z powodu nagłych marszów. Podług listu prywatnego z floty w Oporto stoiącey woysko francuzkie prawem skrzydłem zbliżyło się do tego miasta na mil ang. 50, i codzień było oczekiwane w tym porcie. Przednieysi obywatele i wszyscy kupcy wyniesli się z miasta. Officerowie ang dowodzą milicyą portugalską. Z portow naszych posyłamy częste posiłki dla wzmocnienia woyska naszego przeciwko przewyższaiącey potędze nieprzyiaciela. Już Francuzi osadzili miasto por. Pinhel, Valveida, Casvallas. Dywizya G. Loison wynosi 15 t, G. Junot liczy 25 t. pod S. Felices; pod zamkiem Conception stoi M. Ney z 10 t, G. Regnier na czele 18 lub 20 t. grozi prowincyi Alenteio. Mówią że to woysko ieszcze powiększone będzie przez korpusy nadciągaiące z Andaluzyi i Walencyi. Z przeciwka nasza potęga nie dochodzi 28 t. oprócz woyska port: tyleż wynoszącego.

Mieszkańcy południowey Ameryki, a raczey Junta insurrekcyyna w Bouenos Ayres ustanowiona wysłało poselstwo do Hiszpanii, daiąc instrukcyą ażeby ona traktowała z rządem, iakiby znalazła ustanowiony. Mówią że to poselstwo ma władzę osądzenia, czy Regencya Hiszpańska iest prawym rządem, czy nie? Ztąd Junta w Cadix miała oświadczyć nieukontentowanie. Posłowie od ludow z nad brzegow Platy, tudzież G. Miranda mieli audyencyą u Margrabiego Wellesley, przed iego odiazdem na brzegi morskie — W Batawii General Gubernator zaproponował Radzie naywyższey uformować pieniądze papierowe w illości 200000 talerow. Przyięto tam srodek dla ułatwienia handlu w osadach hollenderskich między Macasa, Archin, Sourabay i Amboyna.

SZTOKOLM d. 28 września. (z Ham Zusch) Pokazały się tu w druku o śmierci królewicza Xcia Karola Augusta wszystkie rapporta, listy, obiaśnienia, uwagi, opisy stanu zdrowia, choroby i śmierci, obdukcyi i przyczyn zgonu. Z tego zbioru dwa wyciągi professora Lodin i Berzeliusza są nayważnieysze i nayinteressowańsze. Ze Xiąże umarł z apoplexsyi piszą oni, wątpić otym niemożna, i tak decydowało Collegium, ale czy ona była naturalna ieszcze niedowiedziono. Głos publiczny mówi, że Xiąże był otruty. Niezasługiwałaby ta opinia na żadną uwagę, gdyby Xże niepowiadał

że nigdy niechorował przed przyiazdem do Szwecyi, że późniey apetyt osłabiał i kolki spierać zaczęły, gdyby rodzay śmierci nienadawał temu odgłosowi iakiegoś podobieństwa do prawdy. Wywod zatym uczyniono względem cierpień, iakieby koniecznie poprzedzać musiały długą chorobę gdyby przyczyny były naturalne. Przypuściwszy więc podobieństwo, iż mógł znalesdź się bezsumienny. który odważył się użyć trucizny, należy rozstrząsać iakiey ona była natury. Mineralne zabiiaią prędko z niezmiernym bolem, i zostawuią widoczne slady w żołądku i naczyniach, gryząc i zapalaiąc czasami aż do gangreny wewnętrzną skurkę. Roslinne obficie zażyte mogą bydź równie nagłe, lecz są łagodnieysze i niepożeraią wnętrznych naczyń; łatwo przechodzą do krwi i oną pędzą do głowy. Mineralne łatwe są do odkrycia, roslinne walczą przeciwko wygórowaney dziś nauce chemii i ciężko ich dośledzić. Trucizna włoska aqua tophana, z imienia tylko lekarzom szwedkim znaioma, podług wiadomości godnych wiary, zabiia prędzey lub późniey podług illości iak będzie wzięta. Jeżeli więc ta ostatnia przez iakiego złosnika była użyta łatwo wytłumaczyć mały apetyt, dyaryą, bole gwałtowne żołądka, kiedy ziadł zimny pasztet w Klein-Aby, tudzież zdrowie innych panow, którzy w maley illości kosztowali tegoż pasztetu. Gdyby sumiennie trzeba było powiedzieć iak ciało wygląda, które było zwolna trawione, niepotrafiłbym, gdyż nigdy niewidziałem. Jednak wiadome są skutki wolney trucizny, że głowa napełnia się krwią, siły żywotne w sercu zmnieyszaią się i gasną, że ztąd powstaią bole w dolnym żołądku, iak wszystko znaleziono na obdukcyi Xcia Augusta. Ta iest opinia moia, lecz iako człowiek, łatwo mylić się mogę, niech więc ona będzie przełożona na uwagę Collegium medycznemu. Brzydzę się rzemiosłem donosiciela i przeto nikogo nieoskarżam—

Ten rapport podpisany przez Jana Gustawa Lodin. Drugi od Leyb-doktora Pontin i Professora Berseliusza podpisany następney iest treści „ Między Aby i Norkopink kolki i bole żołądkowe meczyć zaczęły Xcia w iego podróży do Skanii. Xże kazał sobie podać mleka słodkiego i bardzo wiele wypił. W Linkoping profesor Lodin powołany na pomoc przypisał te bole zaziębieniu. Królewicz odpowiedział że to bydź niemoże, że daleko większe mrozy przez całe życie wytrzymywał, że raczey pochodzi zło od zimnego pasztetu, którego wiele iadł w Aby, który mogł bydź robiony w naczyniu miedzianem, bo po obiedzie zaraz uczuł bole. A kiedy Lodin czynił uwagę że równie drudzy chorowaliby od tego pasztetu, odpowiedział Xże iż bardzo mało iedli, a sam cały obiad miał z niego. Mixtura salina uśmierzyła bole, W Exio kolki i nowe bole dręczyć zaczęły, lekarz prowincyonalny Olin dał lekarstwo które uśmierzyło. Towarzyszący Xciu powiadaią że odtąd ciągle skarżył się na bole żołądka i bicie krwi, tym czasem apetyt słabiał. Często nagle brał się za głowę. Bywało że niewidział i niepoznawał osob z któremi rozmawiał. Tak 28 godzinami przed zgonem zapytał brata swoiego „ z kim mam honor mówić? Symptomata Xcia każą rozumieć że one pochodziły z powolnego zatrucia , chociaż bliżey sądzić należy ze były skutkiem zaziębienia i niestrawności. Miłość ludu szwedzkiego, boiaźń utraty, uwaga że Xże używał mleka, odgłos iego powieści, zrodziło podeyrzenie, które potym zamieniło się w pewność że zatruty. Zbieg okoliczności niestety przeszkodził wyiaśnić okoliczność tak szkodliwą honorowi narodu. Obdukcya przedsiewzięta była zawcześnie, kiedy ciało mogło bydź łatwo zachowane przez kilka tygodni w swoiey świeżości; gdyż to wszyscy wiedzą że w sali anatomiczney między 2ma a 3ma stopniami ciepła długo ciało utrzymuie się, niepodlegaiąc zepsuciu; w lodowniach także w całości zachowuie się. Naresztę pora roku sprzyiała utrzymywaniu. Ciało było rozbierane przez leybmedyka Rossi a nie przez lekarzy z Lund. Lubo nikt lepiey przekonany nie iest o uczciwości JP. Rossi iak my, iednak niepowinien był robić sam tę obdukcyą, ieżeli chciał uniknąć podeyrzenia o stronność. Protokuł obdukcyi pełen niedokładności każe zle sądzić o całém dziele. Wszyscy łatwo mogą widzieć sprzeczności. Napisano że serce znalezione zwiędłe bez kropli krwi, przeciwnie nam zdaie się iak my widzieliśmy niezwyczaynie wielkim i mocném. Niedbałość w śledzeniu, czym napełnione były wnętrzności, a nawet ich zatracenie, przebaczoném bydź niemoże, ile w takiey okoliczności, od którey honor narodu zależał, bo niebyło w Szwecyi ważnieyszey obdukcyi. Zapewne przypisać trzeba niedokładności protokułu, wiadomość o znalezieniu we wnętrznościach 3 czy 4 ciał twardych, które położone na węglach czerwonych niekurzyły się. Więc albo one były mineralne, azatym bardzo podeyrzane, albo zwłokami zwierzęciemi, a te aż nadto kurzą się. Twardość, farba, moc, nic niewspomniane. Nakoniec opatruiąc ciało znaleźliśmy kości karkowe i żyły szyi zupełnie zdrowe, ztąd wnosiemy że upadek z konia nieprzyczynił się bynaymniey do śmierci, ani zrządził appoplexyi, ztąd otwiera się pole podeyrzeniu o zatruciu, gdyż naczynia krwi w tymże stanie nayduią się po truciznach mineralnych i roślinnych iak po apoplexyi. Niepodobna dziś ze stanu ciała zniszczyć opinii publiczności lubo ona niema żadney zasady. JW Graf Fersen na pismie oświadczył Grafowi Sparre, ażebyśmy wnętrzności ściśle przeyrzeli, lecz te znaleźliśmy czysto iuż wymyte.“

BERLIN d. 29 września. (z Berlin i Zusch:) Król pruski z królem westfalskim ułożyli się wzaiemnie nośić ordery korony west: i orła czarnego. Azatym Fryderyk Wilhelm przyiął tę ozdobę i dał onę królewiczowi oraz Xciu Hardenberg. Podobnież poseł pruski powiozł do Cassel tyleż znakow pruskich—Król west wybrać kazał do woyska 3000 konskrypcyonistow z departamentow hannowerskich—Drugim wyrokiem kazał przenieść linią celnikow od granic hol. na brzegi Elby—Dwor wiedeński, oprócz patentu nakazuiącego wnosić 10tą część wszelkiego maiątku do skarbu, ogłosił przedaż dóbr funduszowych duchowieństwa zakonnego: w niższey Austryi urzędowie iuż ten rozkaz do wiadomości publiczney podano. Jednak papiery skarbowe nietylko w górę nie poszły ale nagle niezwyczaynym sposobem spadły. Za sto gotowizny płacą 450 papierami. Z Wiednia donoszą o ważney konwencyi która miała bydź w Paryżu zawarta. Utrzymuie się też wiadomość że Austrya odzyszcze Jlliryą oprócz kopalni żywego srebra w Jdria.